Tüketici Etnik Kökencili?i E?ilimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tüketici Etnik Kökencili?i E?ilimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31796

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tüketici Etnik Kökencili?i E?ilimi Ölçe?i (CETSCALE), tüketicilerin yabanc? men?eli ürünlere kar?? sahip olduklar? ahlaki ve vatanseverlik temelli tutumlar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu giri?, Zuhal Çilingir (2014) taraf?ndan gerçekle?tirilen ve ölçe?in Türkçe adaptasyonunu konu alan pilot ara?t?rmaya dayanmaktad?r. Çal??ma, özellikle ?stanbul ili tüketicileri üzerinde gerçekle?tirilmi? olup, yerel ürünleri tercih etme e?ilimini belirlemede önemli bir rol oynamaktad?r. Ölçek çe?idi bir Uyarlama çal??mas?d?r.

Anahtar Kelimeler

Tüketici Etnik Kökencili?i, CETSCALE, Tüketici Davran???, Uyarlama, ?stanbul, Yerel Ürünler, Pazarlama.

Yazarlar

Zuhal Çilingir

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Tüketici Etnik Kökencili?i seviyesini ölçmektir. Bu yap?, tüketicilerin kendi ülkelerinde üretilen mallar? sat?n almay? ahlaki olarak do?ru ve vatansever bir görev olarak görme derecesini ifade ederken, yabanc? mallar?n sat?n al?nmas?n? ulusal ekonomiye zarar veren bir davran?? olarak alg?lamalar?n? de?erlendirir. Çilingir'in (2014) çal??mas?, orijinali Shimp ve Sharma (1987) taraf?ndan geli?tirilen CETSCALE'in Türk kültürü ve tüketici yap?s?na uygunlu?unu incelemeyi ve geçerli bir Türkçe sürümünü sunmay? hedeflemi?tir.

Bu adaptasyon çal??mas?, pazarlama ara?t?rmac?lar?na ve i?letmelere, tüketicilerin etnik kökencilik e?ilimlerinin sat?n alma kararlar? üzerindeki potansiyel etkilerini anlamada standartla?t?r?lm?? bir araç sa?lamay? amaçlamaktad?r. Elde edilen veriler, yerel ve uluslararas? pazarlama stratejilerinin geli?tirilmesinde kritik öneme sahiptir.

Yap?

Tüketici Etnik Kökencili?i E?ilimi Ölçe?i, psikolojik bir yap? olan Tüketici Etnik Kökencili?ini (Consumer Ethnocentrism) ölçer. Bu yap?, bir tüketici grubunun, yabanc? ürünlerin sat?n al?nmas?n?n kendi ulusal ekonomilerine zarar verdi?ine dair sahip oldu?u inançlar? ve ahlaki yarg?lar? kapsar. Yüksek etnik kökencilik e?ilimine sahip tüketiciler, yerli ürünleri yabanc? ürünlere tercih etme konusunda güçlü bir motivasyona sahiptirler.

Ölçek, bu e?ilimi tek boyutlu bir yap? olarak ele al?r ve tüketicinin ulusal kimli?i ile tüketim

ARABPSYCHOLOGY.COM

al??kanl?klar? aras?ndaki ili?kiyi inceler. Bu ba?lamda, ölçek maddeleri, yabanc? ürünlerin ithalat?na kar?? duyulan ekonomik kayg?lar? ve yerli ürünlerin desteklenmesi gerekti?ine dair vatanseverlik duygular?n? yans?tan ifadelerden olu?ur.

Geçerlik

Kaynak referansta spesifik geçerlik katsay?lar? veya analiz sonuçlar? detayland?r?lmam??t?r. Ancak, bir ölçe?in Uyarlama sürecinde geçerli?in sa?lanmas? esast?r. Bu tür adaptasyon çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Faktör Analizi (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?) kullan?l?r.

Geçerlik çal??malar?, Türkçe formun orijinal CETSCALE ile ayn? teorik yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamay? gerektirir. Çilingir'in pilot çal??mas?nda, ölçe?in ?stanbul ili tüketicileri ba?lam?nda ölçmek istedi?i yap?y? ne derece temsil etti?inin incelendi?i varsay?lmaktad?r.

Güvenirlik

Sunulan kaynak verilerinde güvenirlik (reliability) bilgisine dair spesifik bir katsay? (örne?in, Cronbach Alfa de?eri) yer almamaktad?r. Bilimsel adaptasyon çal??malar?n?n temel gereklili?i olarak, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? belirlemek amac?yla Güvenirlik analizlerinin yap?ld??? kabul edilmelidir.

Tüketici Etnik Kökencili?i E?ilimi Ölçe?i'nin Türkçe formunun iç tutarl?l???n?n yüksek olmas? beklenir; bu da ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Güvenirlik analizleri genellikle Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak rapor edilir.

Faktör Analizi

Orijinal CETSCALE, 17 maddeden olu?an ve genellikle tek boyutlu bir yap? sergileyen bir ölçektir. Türkçe adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in kültürel ba?lamda da tek boyutlu yap?s?n? koruyup korumad???n?n incelenmesi için Faktör Analizi uygulanm??t?r.

Pilot ara?t?rma niteli?indeki bu çal??mada, faktör yüklerinin belirlenen tek boyuta uygunlu?u ve maddelerin yap?ya katk?s? de?erlendirilmi?tir. Faktör analizi sonuçlar?, adaptasyonun ba?ar?s? ve ölçe?in yap?sal uygunlu?u aç?s?ndan temel dayana?? olu?turur.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi belirtilmemi?tir, ancak orijinal CETSCALE 7'li Likert tipi bir derecelendirme kullan?r (Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan Kesinlikle Kat?l?yorum'a).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Tüketiciler (Consumers)

Age Group: Yeti?kin Tüketici Popülasyonu (Adult Consumer Population)

Population Details: ?stanbul ili tüketicileri üzerine pilot ara?t?rma yap?lm??t?r.

Test Methodology: Öz bildirim (self-report) temelli, anket yöntemiyle uygulanan psikometrik ölçek.

Anahtar Kelimeler

Etnik Köken, Tüketici E?ilimi, Pazarlama, Sat?n Alma Karar?, Pilot Ara?t?rma, Öz Bildirim Ölçe?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: z.cilingir@omu.edu.tr

Correspondence Address: Zuhal Çilingir (?lgili e-posta adresi, yazar?n Ondokuz May?s Üniversitesi ile ili?kili oldu?unu göstermektedir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2014 y?l?nda Zuhal Çilingir taraf?ndan Türkçe'ye Uyarlama çal??mas? yap?larak yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik amaçlar d???ndaki kullan?m? veya yeniden bas?m? için sorumlu yazar Zuhal Çilingir ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Çilingir, Z. (2014). Tüketici Etnik Kökencili?i E?ilimi Ölçe?i (CETSCALE) ?stanbul ili tüketicileri üzerine bir pilot ara?t?rma. *Uluslararas? ?ktisadi ve ?dari ?ncelemeler Dergisi, 7*(13), 209-232.

Shimp, T. A., & Sharma, S. (1987). Consumer ethnocentrism: Construction and validation of the CETSCALE. *Journal of Retailing, 63*(3), 280-289.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: tuketici-etnik-kokenciligi-egilimi-olcegi-toad.pdf

Tüketici Etnik Kökencili?i E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not

ARABPSYCHOLOGY.COM

be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak materyalde aç?kça listelenmemi?tir. Tüketici Etnik Kökencili?i E?ilimi Ölçe?i (CETSCALE) genellikle 17 maddeden olu?ur ve maddeler, yabanc? ürünlerin ithalat?n?n ulusal ekonomiye ve istihdama verdi?i zarara odaklanan ifadeler içerir. Maddeler tipik olarak 7'li Likert format?nda yan?tlan?r (1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 7=Kesinlikle Kat?l?yorum). Örnek maddeler ?unlar? içerir:

Sadece yerli ürünleri sat?n almal?y?z, yabanc? ürünleri sat?n almak yanl??t?r.
Yabanc? ürünler sat?n alarak yurt d???ndaki i?çilere i? imkan? sa?lamak yanl??t?r.
Yabanc? ürünler sat?n almaktansa, yerli ürünlere daha fazla para ödemeyi tercih ederim.

ARABPSYCHOLOGY.COM